

17 Mart 2016
GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- 8153
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-1631)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 29.01.2016 tarihli ve 43452547-120.07-16128 sayılı yazısı.

Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Fahrettin Oğuz TOR'un tarafıma tevcih ettiği 7/1631 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü' nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-1631 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 4:

Afşin-Elbistan B Termik Santraline kömür temin edilen Çöllolar kömür sahasında (açık işletme) yaklaşık 5 yıl önce meydana gelen kazada 11 vatandaşımız hayatını kaybetmiş olup 9 vatandaşımızın cansız bedenine halen ulaşamamıştır. Konu ile ilgili olarak 'Bilinçli taksirle birden çok kimsenin ölümüne sebep vermek suçundan' adli makamlarca dava açılmıştır. Davanın duruşması 19 Ocak 2016 tarihine ertelenmiştir.

Buna göre;

-Bu maden ocağı göçükten sonra hiç çalışmış mıdır?

-Göçük meydana geldikten sonra Bakanlığınız tarafından gerekli incelemeler yapılmış mıdır? Yapıldı ise göçüğün sebepleri nelerdir, bu incelemeler kamuoyu ile paylaşılmış mıdır?

-Bakanlığınız tarafından göçük altında kalan vatandaşlarımızın yakınlarına herhangi bir yardım yapılmış mıdır? Yapılmış ise nelerdir?

-Toprak altında kalan maden işçilerimizin naaşlarının bulunması için hiçbir çalışma yapılmakta mıdır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4:

Bilindiği üzere Afşin-Elbistan Havzasındaki Çöllolar Açık Kömür İşletmesinde, sahada madencilik faaliyetleri devam ederken 6 ve 10 Şubat 2011 tarihlerinde heyelan meydana gelmiştir. Bu heyelanlardan sonra, Bakanlığımız Maden İşleri Genel Müdürlüğü (MİGEM) tarafından 15 Şubat 2011 tarihli yazısı ile Çöllolar kömür ocağında "can ve mal güvenliği" açısından tehlikeli durumun bulunduğu gerekçesiyle, Maden Kanunu'nun 29.Maddesi gereği; saha kömür üretimine kapatılmıştır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 15.02.2011 tarihli inceleme raporu ile işyerinde tespit edilen noksanlıkların çalışan işçiler için ciddi ve yakın hayati tehlike oluşturduğundan işyerinin kapatılmasına karar verilmiştir.

Dolayısıyla meydana gelen heyelanlar sonrasında Çöllolar kömür sahası, yetkili kurumlarca, madencilik faaliyetlerine kapatılmıştır olup sahada kömür üretimi yapılmamaktadır.

Meydana gelen heyelanlar akabinde; yüzey arama çalışmaları, teknik aramalar, kazı çalışmaları ve sondajlı aramalar yapılmıştır.

Yüzey arama çalışmaları:

- Yüklenici firma ve Hava Kuvvetlerine ait 3 helikopter ile arama yapılmış, bir cenazeye ulaşılmıştır.
- 5 kişilik AKUT ekibi arama yapmış, sonuç alınamamıştır.
- Yüklenici firmanın 18 kişilik tahliye ekibi, nisan ayına kadar arama yapmış bir sonuç alınamamıştır.
- Kahramanmaraş Sivil Savunma Arama Kurtarma Ekibi ve İl Sağlık Müdürlüğü ekipleri birlikte 15 arama yapmıştır.
- Diyarbakır Sivil Savunma Arama Kurtarma Ekibi ve 2 adet arama köpeği 1 hafta arama yapmıştır.
- Yüklenici firma 1,5 m. boyunda ucu kancalı 50 adet şiş yaptırmış ve tüm göçük yüzeyi taranmıştır.
- Askeri helikopter ile 15 gün boyunca saha taranmış hem arama hem çatlak kontrolü yapılmıştır.
- Yurt dışından uzman destek aranmış, Japon uzmanlar saha büyük olduğu için faydalı olamayacaklarını bildirmişlerdir.

Tüm bu yüzey arama faaliyetlerinden bir sonuç alınamamıştır.

Teknik aramalar:

- İnsansız helikopter ile yüzey araması yapılırken, helikopter düşmüş, helikopterdeki tarayıcı; elle sahada gezdirilmiş bir sonuç alınamamıştır.
- MTA sismik ekibi 25 gün boyunca sismik tarama yapmış, elde ettiği anomalileri bir rapor olarak sunmuştur. Bu anomalilerin yol göstericiliğinde yapılan aramalarda bir netice elde edilememiştir.
- İkinci heyelanın hemen sonrasında 2 GSM operatorü cep telefonu sinyal araması yapmış sonuç alınamamıştır.
- Türk Telekom Gaziantep servisi tarafından, göçük altında kalanların telsiz IM'lerine göre sinyal taraması yapılmış sonuç alınamamıştır.

Bu çalışmalardan sonuç alınamayınca arama metodolojisi değiştirilmiş ve iş makineleri ile kazı yapılarak aramaya başlanmıştır.

Kazı çalışmaları:

Göçük altında kalan 9 personelden 4'ünün bir araç içerisinde olduğu bilgisinden hareketle bu aracın kazı yapılarak bulunmasına çalışılmıştır. Bu amaçla 19 ayrı noktada kazı gerçekleştirilmiştir.

- Kazı bölgesinde 7 ayrı noktada kazı yapılmış, 42 m derinliklere inilmiştir.
- Kazı bölgesinde 2 ayrı noktada kazı yapılmıştır.
- Kazı bölgesinde 4 ayrı noktada kazı yapılmış 32 m derinliğe kadar inilmiştir.
- Kazı bölgesinde 3 ayrı noktada kazı yapılmış, 24 m derinliklere inilmiştir.
- Kazı bölgesinde 3 ayrı noktada kazı yapılmış, yine 24 m derinliklere inilmiştir.

Bu kazı çalışmalarından da bir sonuç alınamamıştır.

Heyelanla gelen malzeme içinde, lokasyonları belirlenen 5 ayrı çalışma bölgesinde; 15-45 m aralığında değişen arama çukurları açılmış, toplam 2.815.000 m³ toprak kaldırılmış ancak bir sonuç elde edilememiştir.

Sondaj aramaları:

MTA sismik ekibinin yönlendirmesiyle jeofizik araştırma ile 16 noktada karotlu sondaj yapılmış, 60 m'lere kadar inilmiş, metal bulgu aranmış, ancak bir sonuç alınamamıştır.

Çöllolar sahası meydana gelen heyelanlar sonrasında, MİGEM teknik heyetleri tarafından farklı tarihlerde dört kez denetlenmiş olup, son olarak 08.10.2014 tarihli MİGEM oluru ile mahallinde tetkik edilmiştir. Bu kapsamda, sahada üretim faaliyeti olmayıp, yer altı su seviyesinin kazı taban kotu altında kalacak şekilde dekapaj ve kömür kazısı yapılabileceği, ancak bu faaliyetler yapılırken bu bölgenin hassasiyeti dikkate alınarak sürekli izlemenin yapılması ve can ve mal emniyetine yönelik gerekli tedbirlerin zamanında alınması gerektiği, sahada yeraltı su seviyesinin yüksek ve su gelirin fazla olduğu hususu göz önünde bulundurularak, yeraltı su seviyesinin kazı taban kotu altında kalması için, yeraltı su seviyesini etkileyen sebeplerin başında mevsimsel ve bölgesel yağışlar ile Hurman çayının da etkili olduğu anlaşıldığından, Hurman çayı yatağının geçirimsiz tabaka ile izole edilmesi ve Hurman çayı boyunca drenaj kuyuları açılarak bu bölgedeki hidrostatik basıncın düşürülmesi ve ocak içine doğru olan hidrolik eğim yönünün ocak dışına yönlendirilmesinin sağlanması gerektiği yönünde ruhsat sahibine yazı yazılmıştır.